

SZ. KÁRPÁTHY KATA

Incidens

1.

Ortodox húsvéthétfő reggele volt. Az árusok csigalassúsággal pakoltak, a piactulajdonos előtt valaki káromkodva csapkodta a batyuját. Szerencsére a kedvenc cigiárusom már kinyitott, felé vettem az irányt. Beálltam a sorba. Elöttem éppen vásároltak, a hátam mögött egy férfi várakozott. Rám került a sor.

– Jó napot, egy áfonyásat kérek!

– Tessék, 40 lesz.

– Köszönöm, további szép napot!

Megálltam rágyújtani. Éppen beleszippantottam volna az első szálba, amikor hirtelen rikácsoló, felháborodott hangra lettem figyelmes a hátam mögül. Köpködve kiabált felém az imént mögöttem várakozó férfi, félig oroszul, félig ukránul, hogy mit képzelünk magunkról mi magyarok, hogy nem beszélünk az állam nyelvén Ukrajnában, bezzeg náluk, Lembergben ezért megverték volna engem. Megvontam a vállamat, és nyugodtan szívtam tovább a cigarettámat.

– Lassan huszonöt éve ülök ebben a butykában¹ – mondta az eladónő felém fordulva, miután a kiabáló „úriember” eltávozott –, a magyarokat magyarul, az ukránokat ukránul, az oroszokat oroszul, a románokat törve, de románul szolgálom ki. Eddig ebből sose volt probléma. Erre jön ez a hegyen túlról, oszt ossza itt az eszet, hát mit képzél magáról?

– Hagyja – válaszoltam –, majd csak leszokik róla.

– Ez nem, jányom – legyintett a néni. – Mifelénk az ilyeneket felpofozták a saját ukránjai – mondta, majd ő is rágyújtott egy cigarettára.

2.

Nem sokat időztem a piacon. Álmos voltam, kávézni indultam a törzshelyemre.

A kijáratnál ismét szembekerültem a cigisnél ordibáló férfival.

– Szlává Ukrájinyi, pányika!² – ordította bele az arcomba, és elállta az utamat.

SZ. KÁRPÁTHY KATA Kárpátalján él. Tanulmányait a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán magyar nyelv és irodalom szakon végzi, emellett a Debreceni Egyetemen levelező tagozaton szociálpedagógiát hallgat. 2018-ban csatlakozott a Kárpátalja.ma hírportál csapatához, 2019-től a Beregszászi 7. Számú Általános Iskolában is dolgozik.

1. itt: helyiségben

2. Dicsőség Ukrajnának, hölgyem!

Egy pillanatra megijedtem, majd felmértem a helyzetet. Hosszú másodpercekig némán néztünk egymással farkasszemet. Ez idő alatt véletlenül észrevettem a nyakában lógó aranykeresztet, rajta a szomorú arcú Jézust.

– Szlává Iszuszu Hrésztu³ – válaszoltam gúnyos mosollyal. – Hrésztosz voszkresz⁴ – tettem hozzá fülig érő vigyorral.

Meglepődött a válaszomon. Lefagyott pár pillanatra. Hogy ő, a nagy ortodox keresztény, akinek – mint idővel észrevettem – nem csupán a nyakában lóg kereszt, hanem kicsi ikonokból álló karkötő is szorítja a kezét, most megvetett egy embert. Bűnt követett el. Ráadásul práznyikon.⁵ Láttam a szemén a megszégyenülést.

– Voiszténu voszkresz⁶ – motyogta zavarodottan, majd sietősen elhaladt mellettem.

3. Dicsőség Jézus Krisztusnak.

4. Krisztus feltámadt.

5. ünnepen

6. Valóban feltámadt.